

Saamen kieli evankelisluterilaisessa ja ortodoksisessa kirkossa

498 Saamen kielen asema on vahvistunut luterilaisessa kirkossa viime vuosikymmeninä. Vuonna 1994 tuli voimaan kirkkolaki, joka määräsi, että seurakuntien pitää järjestää toimintaa ja tarjota palveluja saamen kielellä saamelaisten kotiseutualueella.

499 Oulun hiippakunnan tuomiokapitulissa ja niissä seurakunnissa, jotka kuuluvat saamelaisten kotiseutualueeseen, noudatetaan lakia vuodelta 1991. Sen mukaan saamen kieltä on oikeus käyttää viranomaisten kanssa asioitaessa.

500 Kirkolliskokous totesi marraskuussa 2012, että tavoite kielellisten oikeuksien turvaamisesta muuttuvassa maailmassa on perusteltu myös kirkon näkökulmasta. Kirkkohallitus sai tehtäväksi laatia kirkolle kielistrategian. Kirkon kielistrategian tarkastelun piiriin päätettiin ottaa suomen ja ruotsin kielten lisäksi myös saamen kieli. Kielistrategia Puhetta Jumalalle ja Jumalasta omalla kielellä julkaistiin vuonna 2014.

501 Saamelaisilla on oma edustajansa evankelis-luterilaisen kirkon ylimmässä päättävässä elimessä, kirkolliskokouksessa. Valinnan tekevät Saamelaiskäräjien kirkkoon kuuluvat jäsenet.

502 Inarin seurakunnassa virassa oleva saamelaisten pappi palvelee saamelaisten kotiseutualueella. Oulun hiippakunnassa on saamelaistyön sihteeri. Kirkkohallitus nimitti saamelaistyön neuvottelukunnan vuosille 2013-2017 ja samalla saamelaistyö selkiytyi osaksi kokonaiskirkon toimintaa. Samalla nimitettiin kirkkohallituksen asiantuntija vastaamaan saamelaistyöstä erityisesti pääkaupunkiseudulla.¹

Uusi muotoilu:

Saamelaisten kotiseutualueen seurakunnissa työskentelee saamelaistyön viroissa tällä hetkellä kolme saamenkielentaitoista pappia (Enontekiön ja Inarin saamelaispapi sekä Inarin kirkkoherra). Oulun hiippakunnassa on saamelaistyön sihteeri, lisäksi kirkkohallituksessa on saamelaistyö nimetty yhden toiminnallisen osaston viranhaltijan vastuulle. Kirkkohallituksen saamelaistyön neuvottelukunta koordinoi ja kehittää saamenkielistä toimintaa koko Suomen alueella. Nykyinen neuvottelukunta on nimetty vuosille 2017-2020.²

503 Nykyisen kirjoitustavan mukainen virsikirja pohjois- ja inarinsaameksi saatiin käyttöön vuonna 1993 ja Uusi testamentti pohjoissaameksi vuonna 1998. Kirkollisia kirjoja on käännetty pohjois- ja inarinsaameksi.

Uusi muotoilu:

Nykyisen kirjoitustavan mukainen virsikirja pohjois- ja inarinsaameksi saatiin käyttöön vuonna 1993 ja Uusi testamentti pohjoissaameksi vuonna 1998. Pohjoissaamenkielinen Vanhan testamentin käännös on juuri valmistumassa. Myös muita kirkollisia kirjoja on käännetty pohjois- ja inarinsaameksi.

¹ <http://www.oulunhiippakunta.evl.fi/tyoalat/saamelaisty/>

² <http://www.oulunhiippakunta.evl.fi/tyoalat/saamelaisty/>